

Zorlu Çocuk Tiyatrosu 8 yıldır çocukları kaliteli tiyatro eserleri ile buluşturuyor. Sosyal Sorumluluk Projesi kapsamında yapılan tiyatrolar, çocuklara ücretsiz ulaştığı için ayrı bir önem taşıyor. Kibritçi Kız Müzikali'nin yazar ve yönetmeni Prof. Dr. Hasan Erkek faaliyetleriyle ilgili bize bilgiler verdi.

Çirkin Ördek Yavrusu'ndan Kibritçi Kız'a

Üç yıl önce, "Öteki" kavramını tema olarak belirleyip Çirkin Ördek Yavrusu Müzikali'ni sahneledik. Andersen'in Çirkin Ördek masalından yola çıkarak yeniden ve müzikal olarak yazdım. Prof. Dr. Nuran Karadağ yönetti. Çocuk tiyatrosu müziği alanında, ülkemizdeki ilk ve tek akademisyen-sanatçı olan Yrd. Doç. Dr. Nedim Yıldız besteledi. Yrd. Doç. Dr. Selçuk Göldere koreografisini, yine ülkemizin sayılı tasarımcılarından M. Nurullah Tuncer de sahne, kostüm ve ışık tasarımını yaptı. Bu müzikalimiz iki yıl boyunca oynandı ve 35.000 seyirciye ulaştı. Yurt içinde ve yurt dışında festivallere katıldı. Ulusal ve uluslararası düzeyde dört ödül aldı.

Bu müzikalin ardından, "Sokak çocukları"ni tema olarak belirleyip onlar için Kibritçi Kız Müzikali'ni hazırladık. Yine, Andersen'in yazdığı Kibritçi Kız masalından hareket ederek yeniden yazdım. Bu kez yönetmeyi de üstlendim. Müzikleri yine Nedim Yıldız yazdı ve büyük emek harcıyarak ekibi çalıştırdı. Koreografisini Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi Sahne Sanatları Bölümü Başkanı ve ülkemizin çağdaş dans öncülerinden Prof. Aydın Tekeer gerçekleştirdi. Sahne ve ışık tasarımını yine M. Nurullah Tuncer yaptı. Kostüm tasarımını ise, bu kez ödüllü bir başka tasarımcı olan Şirin Dağtekin Yenen gerçekleştirdi.

Çocukları sanatla buluşturmak için tiyatro

Çocuk tiyatrosunu yetişkin tiyatrosundan farklı kılan kuşkusuz onun seyircisidir. Çocuklar, saf ve içten seyircilerdir. Beğenilerini he-

men ve doğrudan belli ederler. Oysa yetişkinler, bazen kibarlıktan bazen de kibire varan tüketiciliklerinden dolayı alımladıkları sanat yapının hakkını teslim etmezler. Biraz da bu nedenle yetişkinlerden çok çocuklar için yazıyorum. Her iki kesime yazmakla birlikte, çocuk seyircilerin olumlu-olumsuz tepkilerinden daha çok memnun olduğumu söyleyebilirim.

Bir çocuğun tiyatroya olan ilgisini ve yeteneğini keşfetme

Aslında, hepimiz doğuştan, az ya da çok, oyun oynama özelliklerine sahibiz. Başka bir deyişle tiyatro konusunda yetenekli olarak doğarız. Bu yeteneğimiz toplumsal baskılar ya da yanlış eğitim sonucunda baskılanabiliyor, körelebiliyor. Çocukların gelişiminde ve eğitiminde özgürlük vazgeçilmez bir temel gibi görünüyor. Yalnız özgürlük alanları yaratmak da yetmiyor. Çocukların yeteneklerini ortaya çıkaracak fırsatlar yaratmak gerekiyor. Onların kendilerini özgürce dışa vurabilecekleri alanlar ve fırsatlar yaratılabilirse, bu konuda uzmanlara da danışılabilirse, yetenekleri daha erken yaşta keşfedilecektir. Bu da mutlu olmaları konusunda rotaların belirlenmesinde belirleyici olacaktır.

Türkiye'de çocuk tiyatrosu

Ülkemizde çocuk tiyatrolarının sayısı fena olmamakla birlikte, hepsinin benzer bir yüksek kalitede olduğunu söylemek oldukça güç. Hatta, kaliteyi hiçe sayıp çocuklara yönelen ticari tiyatroların varlığından bile söz edebiliriz. Bu nedenle, çocuk seyirciler adına

oyun seçimi yapan ebeveynlerin, öğretmenlerin, okul yöneticilerinin çok dikkatli olmaları gerekiyor. Oyun seçerken, o tiyatroların kadrosunun deneyimlerine, oyunu oynayan oyuncuların eğitim durumuna ve geçmiş başarılarına bakmaları gerekiyor. Aksi halde yararlarını ve olumlu etkilerini saymakla tüketmeyeceğimiz tiyatrodan soğuyabilir çocuklar. Bunun da sorumluları yalnız düşük kaliteli tiyatro yapanlar değil, onları destekleyen kurumlar ve o oyunları çocuklar için seçen yetişkinler olacaktır.

Dünyada çocuk tiyatrosu

Özellikle Batı ülkelerinde, çocuk tiyatrosu geniş bir yelpazeye yayılacak nitelikte bir çeşitliliğe sahip. Kukladan dans tiyatrosuna, videodan çizgi filme, müzikalden gölge oyununa birçok tekniği içeriyor. Kibritçi Kız Müzikali'nde yaptığımız gibi, birden çok teknik ve anlatım aracı bir arada ve organik biçimde kullanılabilir. Giderek artmakta olan bu çeşitlilik yetişkin tiyatrosunu da etkilemeye başladı. Bunda çocukların sevgilerini ve tepkilerini anında dışa vurmaları etkili oluyor. ■